

Zápis ze setkání se starosty a dalšími zástupci Ústeckého kraje

Dne 23. 11. 2022 se uskutečnilo setkání se starosty obcí Ústeckého kraje. Setkání proběhlo v prostorách Krajského úřadu Ústeckého kraje, kromě starostů se setkání účastnili též zástupci kraje a další partneři z území. Setkání bylo realizováno na základě iniciativy Odboru sociální integrace MPSV, jehož cílem bylo zapojit partnery z území do řešení sociálního vyloučení. Setkání zástupců odboru MPSV a obcí má rovněž přispět k užší spolupráci ústředního orgánu státní správy a veřejné správy na regionální a lokální úrovni. Jednotlivé návrhy partnerů z území budou na úrovni ministerstva diskutovány. Po vyhodnocení návrhů (s ohledem na možnosti intervence a případnou podporu ze strany ministerstva) dojde k opětovnému setkání se zástupci obcí krajů (Ústeckého, Moravskoslezského a Karlovarského), kde budou informováni o dalším postupu a realizaci podpořených aktivit (návrhů řešení).

Níže jsou uvedeny konkrétní návrhy řešení, jež mají přispět řešení problematiky sociálního vyloučení:

Ústecký kraj

Regionální úprava nařízení vlády, jež stanovuje „cenové stropy“ příspěvku na bydlení – dle vyjádření ředitele odboru se cenové mapy připravují, a to ze strany MF. Cenová mapa by měla mít formu vyhlášky anebo nařízení vlády a měla by být zveřejněna do poloviny roku 2023. Pro efektivitu cenových map je důležité, aby tyto byly zacíleny na úroveň obcí (v ideálním případě na úroveň ulic). – cenové mapy by měly především disponovat významem cenotvorby.

Jelikož je hlavní příčinnou sociální migrace hladina regionálního faktoru usnesení vlády příspěvku na bydlení, je nutné dosáhnout důležité změny, tak aby bylo reflektováno regionálních diferenciací. Zároveň by mělo dojít k propojení s prostupným bydlením, aby neselehávalo housing first.

Automatická úhrada poplatku za komunální odpad – z dávek státní sociální podpory a dávek pomoci v hmotné nouzi tak, aby nedocházelo ke vzniku dluhů.

Podpora vzniku nových „přepážek“ na Úřadech práce ČR – jež by přispěly zájmu seniorů a dalších ohrožených obyvatel při řešení energetické krize a využívání podpory ze strany státu

(má se za to, že tito se zdráhají o pomoc požádat, neboť se na Úřadech práce ČR nechtějí, resp. stydí potkávat s dalšími obyvateli-dlouhodobě nezaměstnanými apod.).

Ukotvení pozice sociálního pedagoga do zákona o pedagogických pracovnících – a dalších pozic, které přispějí ke snížení předčasných odchodů ze vzdělávání (podpora motivace, kariérní a výchovné poradenství).

ORP Kadaň

Nastavení cenových map dle cen obecního nájemného – a to za účelem snížení objemu vyplacených dávek za bydlení a podpory v boji proti obchodníkům s chudobou (kteří využívají nevhodně nastaveného systému, jež umožňuje úhradu nájmu, který v místě není obvyklý, resp. adekvátní).

Obec Trmice

Zajištění provazby kolaudačního rozhodnutí a prohlášení vlastníka– tak aby nedocházelo k situaci, kdy má vlastník zkolaudovány 3 vícegenerační byty a reálně pronajímá 11 bytů.

ORP Louny

Rozpočtové určení daní – dle strukturálního zatížení krajů (index sociálního vyloučení, podílu nezaměstnaných, předčasných odchodů ze vzdělávání apod.), tak, aby obce měly dostatek zdrojů pro zajištění personálních kapacit – asistentů pedagoga a další.

Podpora pravomocí samospráv při řízení stavebních úřadů (schvalování kapacit) – např. v situacích, kdy dochází k odkupům domů a následné změně užívání jako bytové jednotky.

Problematika výstavby a územního plánování – obec by měla mít silnější páku než kraj, obec má slabý vliv na výstavbu na svém území, zákon o st. řízení, hrozí rizika prohlubování obchodu s chudobou, majitelé staví záměrně „ubytovny pro sociálně vyloučené osoby“, dopadá to na celé okolí.

Změna zákona o zaměstnanosti – doplnění pojmu sociální práce a možnosti vyplacení životního minima u těch klientů, kteří nesplňují podmínky, ale je s nimi vedena sociální práce, a to za účelem zajištění azylového domu nebo jiné pobytové služby (často vyskytující se problém např. u osob bez přístřeší).

Podpora pracovní rehabilitace – není sociální službou dle zákona (pouze pro OZP), jedná se tedy o projektovou aktivitu, která by se měla stát běžnou činností – podpora po zprostředkování zaměstnání (2-3 měsíce po nástupu, a to ze strany motivačního poradce, kouče apod.).

ORP Žatec

Ustoupení od nutnosti složení zkoušky zvláštní odborné způsobilosti – coby reakce na nedostatek sociálních pracovníků na obcích a vysokou fluktuaci (odchod sociálních pracovníků do sociálních služeb).

ORP Roudnice nad Labem

Podpora bezprahových (pobytových) sociálních služeb – pro ty klienty, kteří opakovaně selhávají a nespĺňují stávající kritéria pro poskytnutí sociální služby. V důsledku toho jsou např. v oblasti bydlení odkázáni na nabídky obchodníků s chudobou.

Změna evidence a podpory uchazečů o zaměstnání – především u těch, kteří jsou nezaměstnatelný, a kteří se na pobočku ÚP dostávají jen proto, aby podepsali protokol z jednání a plnili formální spolupráci mezi ÚP ČR a uchazečem.

ORP Teplice

Novela zákona o sociálních službách – vznik nových sociálních služeb s akcentem na nízkoprahovost, a to především pobytových sociálních služeb, které budou reagovat na specifika cílových skupin.

Legislativní ukotvení podporovaného bydlení – zejména individuální sociální práci a principy Housing Led a Housing first.

Zřízení azylových ošetřovatelských lůžek pro bezdomovce – jež jsou propuštěni do „domácího“ doléčení a pro bezdomovce s běžným akutním onemocněním.

Zabezpečit vstup neziskového sektoru do aplikace OK nouze – tak jak bylo přislíbeno, a to za účelem vyšší informovanosti a zamezení duplicity.

Zabezpečení prostředků – na pořízení (investice) chybějících kapacit sociálních služeb pro bezdomovce.

Podpora terénní sociální práce – mezi dětmi a mládeží z nízkopříjmových domácností, která může přispět k překonání bariér, např. v oblasti účasti na aktivitách zájmových organizací anebo sportovních klubů a cílená finanční podpora, jež by pomohla se zajištěním povinných úhrad v těchto zařízeních.

Město Krásná Lípa

Podpora včasné péče a předškolních klubů – pro děti vyrůstající v nepodnětném prostředí. Existující dotačním program MŠMT upravil před několika lety okruh oprávněných žadatelů. Příspěvkové organizace obcí z tohoto dotačního titulu byly vyloučeny. V důsledku toho nemohou žádat o prostředky, tudíž předškolní kluby nemohou realizovat. Navrhují změnu dotačního programu anebo legislativní úpravu zákona o sociálních službách, kde by byla tato služba součástí např. služby SAS anebo NZDM.

Podpora žáků základních škol – tak, aby povinné vzdělání bylo řádně ukončeno a mohli pokračovat v přípravě na budoucí povolání. Ukončené povinné vzdělání je rovněž důležité při případné rekvalifikaci, kde je základní vzdělání podmínkou.

Financování sociálních služeb – dle indexu sociálního vyloučení (navýšení dotací u těch služeb, které své služby poskytují v SVL).

Redesign veřejně prospěšné práce a dalších nástrojů APZ – dotovaná místa u obcí a poskytovatelů sociálních služeb přispívají k udržení a nácviku pracovních kompetencí. Vzhledem k tomu, že se mnohdy jedná o jediné možné zaměstnání (především u osob nízkokvalifikovaných a osob bez pracovních návyků) navrhuje, aby došlo ke změně stávajících podmínek (délky podpory a možnosti opakovaného zařazení).

Využívání nástroje veřejné služby – v současné době je tento nástroj téměř nevyužíván.